

NATIONALØKONOMISK FORENINGS FONDS PRISOPGAVER

BEDØMMELSE

Af de i Nationaløkonomisk Tidsskrift, 71. Bind, S. 365 stillede Prisopgaver, er den ene blevet besvaret. Opgavens Tekst lød saaledes:

»Valutadeprecieringen som Middel til at bekæmpe økonomisk Depression«.

Der er indkommet to Besvarelser, mærket henholdsvis med »Novum Organon 1935« og »Einar Tampeskælver«. Bedømmelseskomitéen, der bestaar af Professor Harald Westergaard, Departementschef Adolph Jensen, Professor Axel Nielsen og Professor F. Zeuthen, har om disse afgivet følgende Udtalelse (dog har Professor Westergaard ikke deltaget i Bedømmelsen af den første Opgave):

Den førstnævnte Besvarelse, som er affattet paa Tysk, bestaar af 254 maskinskrevne Kvartsider. Dens Forfatter behersker saavel den nordiske som den udenlandske Literatur om Emnet og viser godt Kendskab til Erfaringsmaterialet fra Efterkrigstiden og Evne til at behandle dette. Fremstillingen, der paa mange Punkter er stærkt koncentreret, domineres af en yderst detailleret Systematik, som viser en, i alt Fald formel, skabende og ordnende Evne hos Forfatteren. Han har Overblik over sit Stof. For Læserne besværliggøres Tilegnelsen dog noget ved en meget stærk Anvendelse af kunstlige Benævnelser, jfr. Omtalen af Deprecieringens »primære«, »secundære«, »tertiære« og »quartære« Virkninger til Trods for, at de omtalte Virkninger lader sig karakterisere direkte med et eller nogle faa Ord, og at Rækkefølgen mellem dem ikke altid er som angivet. Udstykningen af Teksten i en Masse Tilfælde og Undertilfælde, der behandles i 188 forholdsvis selvstændige Paragraffer og 100 »Tesar«, synes at vanskeliggøre en grundig og fuldstændig Diskussion af Hovedproblemerne. Indstillingen kan undertiden forekomme noget ensidig, og der gives ikke altid tilstrækkelige Beviser for Paastandene.

I Betragtning af disse Indvendinger kan Bedømmelseskomitéen ikke tilkende Afhandlingen den udsatte Pris, men som Anerkendelse af det omfattende og dygtige Arbejde, Forfatteren har præsteret, har man vedtaget at yde ham en Belønning paa 1800 Kr. Ved Navnesedlens Aabning viste Forfatteren sig at være Dr. Berthold Josephy, Stockholm.

Den anden Besvarelse, mærket »Einar Tampeskælver«, omfatter 99 Sider foruden Literaturfortegnelse. Forfatteren meddeler i en Følgeskrivelse, at

han ikke er blevet færdig med sit Arbejde, og han giver Afhandlingen Undertitlen: »Et Forsøg paa Besvarelse«. Den gør ogsaa i høj Grad et ufærdigt Indtryk og bærer Præg af at være blevet til under et stærkt Arbejdstryk. Den indledes med en almindelig Oversigt over de økonomiske Bølgebevægelser (S. 1—20). Derpaa følger et Afsnit om Valutadeprecieringens Virkninger (S. 22—38). Tredie Hovedafsnit (S. 38—95) indeholder en Redegørelse for Efterkrigsperiodens Valutadepreciering og dens Sammenhæng med Konjunkturudviklingen. Efter et indledende Underafsnit, »Nogle Bemærkninger om Verdensøkonomien i Efterkrigstiden«, følger en Oversigt over »Danske Valutaforhold og Konjunkturer 1920—27«, hvorpaa der fortsættes med en Række andre Lande. Endelig findes der en enkelt Side afsluttende Bemærkninger.

I Modsætning til den førstnævnte overvejende abstrakt teoretiske Afhandling er der her gjort et Forsøg paa en historisk Behandling af Emnet. Forfatteren har anlagt sin Besvarelse som en Verificering af Indholdet af den indledende teoretiske Del ved Hjælp af en Række praktiske Eksempler. Men desværre naar han i sine teoretiske Indledningsafsnit ikke ud over meget almindelige, letkøbte Betragtninger, som tilmed fremføres i en overfladisk Form, og naar han kommer til Verifikationen, nøjes han i Hovedsagen med at gengive den kendte Statistik uden synderlige Kommentarer. Bedst er Redegørelsen for de engelske Forhold. For Danmarks Vedkommende er Fremstillingen højst ufuldstændig; f. Eks. siges der saa godt som intet om Deprecieringens Virkninger paa de forskellige Erhvervs og Klasers indbyrdes Forhold. Og først S. 51 naar Forfatteren frem til Forholdene efter 1931, hvor Valutadepreciering bevidst anvendes til Bekæmpelse af en Depression.

De Konklusioner, Forfatteren drager af sin Bearbejdelse af det foreliggende Erfaringsmateriale, fylder som alt sagt kun knap en Side. Hovedresultatet er, at Depreciering mere maa opfattes som et Middel, der giver frie Hænder til Førelse af en depressionsbekæmpende Politik, end som en selvstændig Form for Konjunkturpolitik. Iøvrigt fremhæver han kun, at Valutadeprecieringens Virkninger i afgørende Grad afhænger af den Situation, hvori den sættes ind som økonomisk-politisk Middel.

Selv om man anerkender, at Forfatterens Anslag i mange Maader er godt, maa Gennemførelsen af den lagte Plan for Arbejdet karakteriseres som i høj Grad mangelfuld. Ogsaa Sproget bærer Vidne om Arbejdets forhastede Tilblivelse. Den store Literatur, Forfatteren tumler med, citeres for upræcist og ubestemt, og Benyttelsen af Kilderne bliver undertiden for uselvstændig; Stoffet præsenteres i ubearbejdet Tilstand, og hvor en let tilgængelig Kilde standser, føres Fremstillingen ikke videre til Nutiden.

I Betragtning af de anførte Mangler kan Bedømmelseskomitéen ikke tilkende denne Afhandling nogen Belønning.

NYE OPGAVER

Natioaløkonomisk Forenings Fond har udsat følgende to Prisopgaver:

1. *De økonomiske Virkninger af Nutidens Selvforsyningspolitik.*
2. *Paa Grundlag af de sidste Aars Bevægelser i Priser og Valutakurser undersøges det, i hvilket Omfang der finder Paavirkning Sted dem imellem.*

Den bedste Besvarelse af hver af de to Opgaver kan belønnes med 2500 Kr. Gode Besvarelser vil, selv om de ikke opnaar Prisen, kunne belønnes med mindre Beløb.

Besvarelserne maa være indleveret mærket og med lukket Navnekonvolut inden 1. September 1937 til et Medlem af ovennævnte Bedømmelseskomité eller til Foreningens Sekretær.

Det forudsættes, at Afhandlingerne udarbejdes paa videnskabeligt Grundlag i almen tilgængelig Form og ikke overstiger ca. 200 trykte Oktavsider.

NATIONALØKONOMISK FORENINGS FONDS OG SOCIALØKONOMISK SAMFUNDS MINDRE PRISOPGAVER

BEDØMMELSE

Af de for 1935 stillede 3 Opgaver (se Tidsskriftets 72. Bind S. 446) er der indkommet en Besvarelse af Opgave Nr. 2 (om Aarsagerne til de lokale Forskelligheder i Beskatningens Højde). Den har Mottoet: »When you can measure . . .«

Forfatteren har, saaledes som det ifølge de Opgaven ledsagende Bemærkninger var ham tilladt, begrænset sig til Provinsbyerne. Afhandlingen indeholder imidlertid ikke for disses Vedkommende noget Svar paa det stillede Spørgsmaal. Den omhandler kun de personlige Skatter og kommer kun i Sidebemærkninger ind paa, at der ogsaa eksisterer andre Skatter i Provinsbyerne. Hertil kommer, at Forfatterens Behandlingsmaade i saa høj Grad er baseret paa ad teoretisk, statistisk Vej at undersøge Sammenhængen mellem de personlige Skatters Højde og ganske bestemte paa Forhaand opstillede Faktorer (Budgettets Størrelse; den Procentdel af de løbende Indtægter, der opkræves som personlig Opholds-Kommuneskat, og Borgernes Indtægtsniveau), at en almindelig Besvarelse af Opgaven er udelukket.

Selv om Afhandlingen som Fragment betragtet ikke er uden Interesse, lider den dog ogsaa i sin statistiske Behandling af den begrænsede Opgave af adskillig Uklarhed og manglende Forstaaelse af de anvendte Metoders Begrænsning. Man har derfor ikke kunnet give Forfatteren nogen Belønning.

Nye Opgaver vil fremkomme i Tidsskriftets næste Hefte.
